

ใบความรู้ ภาษาไทย ม.1

หาใจความสำคัญ

อ่าน

เขียน

ฟัง-พูด

1 แก่นเรื่อง

- เปลี่ยนการอ่านจากจำข้อความ เป็นเข้าใจความคิดของผู้เขียน
- สืบหาข้อเรื่อง ภาพ และคำสำคัญก่อนอ่าน
- ถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และเพราะเหตุใด

2 หาใจความสำคัญ

- ดูประโยคที่ครอบคลุมข้อความ
- ตัดรายละเอียด ตัวอย่าง และคำขยาย
- ตรวจสอบว่าประโยคสรุปตอบหัวข้อได้จริง

เข้าใจ

วางแผน

ลงมือ

ตรวจ

3 อ่านระหว่างบรรทัด

สังเกตเหตุและผล

เชื่อมคำแทนและคำเชื่อม

อนุมานเฉพาะสิ่งที่มีหลักฐานรองรับ

4 วิธีเรียนรู้เป็นขั้นตอน

- 1 ดูประโยคที่ครอบคลุมข้อความ
- 2 ตัดรายละเอียด ตัวอย่าง และคำขยาย
- 3 ตรวจสอบว่าประโยคสรุปตอบหัวข้อได้จริง
- 4 ตรวจสอบคำตอบหรือผลลัพธ์กับหลักที่เรียน

5 ตัวอย่าง / การกิจ

ตัวอย่าง: บทความเสนอให้พักขุดน้ำ เพราะลดขยะพลาสติก ใจความสำคัญคือ การเปลี่ยนพฤติกรรมเล็ก ๆ ช่วยลดขยะได้

- ดูประโยคที่ครอบคลุมข้อความ
- ตัดรายละเอียด ตัวอย่าง และคำขยาย
- อธิบายผลด้วยภาษาของตนเอง

คำตอบหรือข้อสรุปที่มีเหตุผลรองรับ

6 นำไปใช้จริง

- ใช้กับข่าว ประกาศ คู่มือ และบทเรียนทุกวิชา
- ใช้สื่อสาร อ่านข่าว เขียนงาน และอธิบายความคิดอย่างมีเหตุผล
- ใช้ต่อยอดเรื่อง อ่านจับใจความอย่างเป็นระบบ

เชื่อมบทเรียนกับสถานการณ์จริง

7 ตรวจสอบให้รอบคอบ

- แยกข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อ่าน
- ใช้หลักฐานจากข้อความก่อนสรุป
- ตรวจสอบระดับภาษาและการสะกดคำ

อธิบายได้ • มีหลักฐาน • ใช้ได้จริง

จำไว้

เปลี่ยนการอ่านจากจำข้อความ เป็นเข้าใจความคิดของผู้เขียน

ใบความรู้ ภาษาไทย ม.1

อ่านระหว่างบรรทัด

อ่าน

เขียน

ฟัง-พูด

1 แก่นเรื่อง

- เปลี่ยนการอ่านจากจำข้อความ เป็นเข้าใจความคิดของผู้เขียน
- ถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และเพราะเหตุใด
- สรุปใจความด้วยภาษาของตนเองโดยไม่เติมข้อมูลใหม่

2 อ่านระหว่างบรรทัด

- สังเกตเหตุและผล
- เชื่อมคำแทนและคำเชื่อม
- อนุมานเฉพาะสิ่งที่มีหลักฐานรองรับ

เข้าใจ

วางแผน

ลงมือ

ตรวจ

3 หลักที่ต้องเชื่อมโยง

ดูประโยคที่ครอบคลุมข้อความ

ตัดรายละเอียด ตัวอย่าง และคำขยาย

ตรวจว่าประโยคสรุปตอบหัวข้อได้จริง

4 วิธีเรียนรู้เป็นขั้นตอน

- 1 สังเกตเหตุและผล
- 2 เชื่อมคำแทนและคำเชื่อม
- 3 อนุมานเฉพาะสิ่งที่มีหลักฐานรองรับ
- 4 สรุปและสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้

5 ตัวอย่าง / การกิจ

ภารกิจ 3 สี: ชิดเส้นใต้ใจความ รายละเอียด และหลักฐานคนละสี

- กำหนดเป้าหมายและข้อมูลที่ต้องใช้
- สังเกตเหตุและผล
- สร้างชิ้นงานหรือคำตอบแล้วตรวจด้วยหลักฐาน

ชิ้นงานหรือคำตอบที่อธิบายขั้นตอนได้

6 นำไปใช้จริง

- ใช้กับข่าว ประกาศ คู่มือ และบทเรียนทุกวิชา
- ใช้สื่อสาร อ่านข่าว เขียนงาน และอธิบายความคิดอย่างมีเหตุผล
- ฝึกใช้ร่วมกับ หาใจความสำคัญ

เชื่อมบทเรียนกับสถานการณ์จริง

7 ตรวจให้รอบคอบ

- แยกข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อ่าน
- ใช้หลักฐานจากข้อความก่อนสรุป
- ตรวจระดับภาษาและการสะกดคำ

อธิบายได้ • มีหลักฐาน • ใช้ได้จริง

จำไว้

อ่านระหว่างบรรทัด: เปลี่ยนการอ่านจากจำข้อความ เป็นเข้าใจความคิดของผู้เขียน

ใบความรู้ ภาษาไทย ม.1

ตรวจแหล่งข้อมูล

อ่าน

เขียน

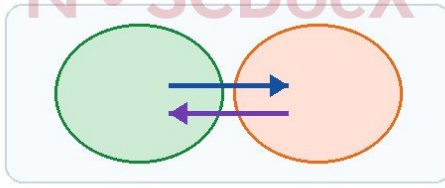
ฟัง-พูด

1 แก่นเรื่อง

- รู้เท่าทันข้อความก่อนเชื่อหรือแชร์
- ข้อเท็จจริงตรวจสอบได้จากหลักฐาน
- ความคิดเห็นสะท้อนการประเมินความชอบ หรือข้อเสนอ

2 ตรวจแหล่งข้อมูล

- ผู้เขียนหรือหน่วยงานคือใคร
- เผยแพร่เมื่อใดและมีข้อมูลใหม่กว่าหรือไม่
- มีแหล่งอ้างอิงที่ตรวจสอบได้หรือไม่

3 สัญญาณเตือน

พาดหัวเร้าให้กลัวหรือโกรธ

ใช้คำว่า ทุกคน แน่จน ดิที่สุด โดยไม่มีหลักฐาน

ตัดภาพหรือคำพูดออกจากบริบท

4 วิธีเรียนรู้เป็นขั้นตอน

- 1 ผู้เขียนหรือหน่วยงานคือใคร
- 2 เผยแพร่เมื่อใดและมีข้อมูลใหม่กว่าหรือไม่
- 3 มีแหล่งอ้างอิงที่ตรวจสอบได้หรือไม่
- 4 ตรวจสอบคำตอบหรือผลลัพธ์กับหลักที่เรียน

5 ตัวอย่าง / การกิจ

ตัวอย่าง: “น้ำเดือดที่ 100°C ที่ระดับน้ำทะเล”
ตรวจสอบได้ ส่วน “ชาร้อนอร่อยที่สุด”
เป็นความคิดเห็น

- ผู้เขียนหรือหน่วยงานคือใคร
- เผยแพร่เมื่อใดและมีข้อมูลใหม่กว่าหรือไม่
- อธิบายผลด้วยภาษาของตนเอง

คำตอบหรือข้อสรุปที่มีเหตุผลรองรับ

6 นำไปใช้จริง

- ช่วยตัดสินใจก่อนซื้อสินค้าและก่อนส่งต่อข้อมูลออนไลน์
- ใช้สื่อสาร อ่านข่าว เขียนงาน และอธิบายความคิดอย่างมีเหตุผล
- ใช้ต่อยอดเรื่อง ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และความน่าเชื่อถือ

เชื่อมบทเรียนกับสถานการณ์จริง

7 ตรวจให้รอบคอบ

- แยกข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อ่าน
- ใช้หลักฐานจากข้อความก่อนสรุป
- ตรวจระดับภาษาและการสะกดคำ

อธิบายได้ • มีหลักฐาน • ใช้ได้จริง

จำไว้

รู้เท่าทันข้อความก่อนเชื่อหรือแชร์

ใบความรู้ ภาษาไทย ม.1

สัญญาณเตือน

อ่าน

เขียน

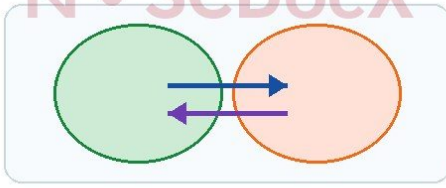
ฟัง-พูด

1 แก่นเรื่อง

- รู้เท่าทันข้อความก่อนเชื่อหรือแชร์
- ความคิดเห็นสะท้อนการประเมินความชอบ หรือข้อเสนอ
- ข้อความโน้มน้าวอาจผสมทั้งข้อมูลและอารมณ์

2 สัญญาณเตือน

- พาดหัวแรงให้กลัวหรือโกรธ
- ใช้คำว่า ทุกคน แน่نون ดีที่สุด โดยไม่มีหลักฐาน
- ตัดภาพหรือคำพูดออกจากบริบท

3 หลักที่ต้องเชื่อมโยง

ผู้เขียนหรือหน่วยงานคือใคร

เผยแพร่เมื่อใดและมีข้อมูลใหม่กว่าหรือไม่

มีแหล่งอ้างอิงที่ตรวจสอบได้หรือไม่

4 วิธีเรียนรู้เป็นขั้นตอน

- พาดหัวแรงให้กลัวหรือโกรธ
- ใช้คำว่า ทุกคน แน่نون ดีที่สุด โดยไม่มีหลักฐาน
- ตัดภาพหรือคำพูดออกจากบริบท
- สรุปและสะท้อนสิ่งที่เรียนรู้

5 ตัวอย่าง / การกิจ

เลือกโพสต์หนึ่งชิ้น แล้วทำตาราง
ข้ออ้าง-หลักฐาน-ข้อสรุป

- กำหนดเป้าหมายและข้อมูลที่ต้องใช้
- พาดหัวแรงให้กลัวหรือโกรธ
- สร้างชิ้นงานหรือคำตอบแล้วตรวจสอบด้วยหลักฐาน

ชิ้นงานหรือคำตอบที่อธิบายขั้นตอนได้

6 นำไปใช้จริง

- ช่วยตัดสินใจก่อนซื้อสินค้าและก่อนส่งต่อข้อมูลออนไลน์
- ใช้สื่อสาร อ่านข่าว เขียนงาน และอธิบายความคิดอย่างมีเหตุผล
- ฝึกใช้ร่วมกับ ตรวจสอบแหล่งข้อมูล

เชื่อมบทเรียนกับสถานการณ์จริง

7 ตรวจสอบให้รอบคอบ

- แยกข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อ่าน
- ใช้หลักฐานจากข้อความก่อนสรุป
- ตรวจสอบระดับภาษาและการสะกดคำ

อธิบายได้ • มีหลักฐาน • ใช้ได้จริง

จำไว้

สัญญาณเตือน: รู้เท่าทันข้อความก่อนเชื่อหรือแชร์

ใบความรู้ ภาษาไทย ม.1

กระบวนการเขียน

อ่าน

เขียน

ฟัง-พูด

1 แก่นเรื่อง

- หนึ่งย่อหน้า หนึ่งความคิดหลัก อ่านแล้วเห็นลำดับ
- ประโยคใจความบอกประเด็น
- ประโยคสนับสนุนให้เหตุผล ข้อมูล หรือตัวอย่าง

2 กระบวนการเขียน

- กำหนดผู้อ่านและจุดประสงค์
- วางโครงหัวข้อก่อนเขียน
- ร่าง-ทบทวนเนื้อหา-ตรวจภาษา-เผยแพร่

เข้าใจ

วางแผน

ลงมือ

ตรวจ

3 การสรุปที่ดี

รักษาความหมายเดิม

ตัดตัวอย่างและคำซ้ำ

ใช้คำเชื่อมให้ความสัมพันธ์ชัด

4 วิธีเรียนรู้เป็นขั้นตอน

- 1 กำหนดผู้อ่านและจุดประสงค์
- 2 วางโครงหัวข้อก่อนเขียน
- 3 ร่าง-ทบทวนเนื้อหา-ตรวจภาษา-เผยแพร่
- 4 ตรวจสอบคำตอบหรือผลลัพธ์กับหลักที่เรียน

5 ตัวอย่าง / การกิจ

สูตรย่อหน้า: ประเด็น + เหตุผล + ตัวอย่าง + ข้อสรุป

- กำหนดผู้อ่านและจุดประสงค์
- วางโครงหัวข้อก่อนเขียน
- อธิบายผลด้วยภาษาของตนเอง

คำตอบหรือข้อสรุปที่มีเหตุผลรองรับ

6 นำไปใช้จริง

- ใช้ทำรายงาน คำตอบอัตนัย อีเมล และโพสต์ให้ความรู้
- ใช้สื่อสาร อ่านข่าว เขียนงาน และอธิบายความคิดอย่างมีเหตุผล
- ใช้ต่อยอดเรื่อง เขียนย่อหน้าและสรุปความ

เชื่อมบทเรียนกับสถานการณ์จริง

7 ตรวจสอบให้รอบคอบ

- แยกข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อ่าน
- ใช้หลักฐานจากข้อความก่อนสรุป
- ตรวจระดับภาษาและการสะกดคำ

อธิบายได้ • มีหลักฐาน • ใช้ได้จริง

จำไว้

หนึ่งย่อหน้า หนึ่งความคิดหลัก อ่านแล้วเห็นลำดับ